

REPUBLICA MOLDOVA – RIGORI DE INTEGRARE EUROPEANĂ

Vlad CANTOR,
lector superior universitar,
Catedra comunicare și limbi moderne,
Academia de Administrare Publică

SUMMARY

There are phenomenon and processes which fetches outwardly human volition or even state volition, either it's a micro or macro power, but whomever and whatever are seen to be further marked or influenced by them or are seeking to be influenced. The Republic of Moldova is seen to be submissive by European Integration process.

66

Administrarea publică, nr. 1-2, 2006

Orice societate este sistem. Sistem de complexitate notorie. Sistem on sistemul global pe care îl numim civilizație umană. Elementele componente și mecanismele care pun în funcțiune aceste constituențe sunt multiple și de o varietate deosebită. Dacă toate aceste elemente și mecanisme, să ne imaginăm, ar funcționa ideal, omenirea nu ar avea multitudinea de probleme care o perturbă evoluția. Este suficient ca o singură componentă a unei societăți să funcționeze inadecvat și comunitatea respectivă suportă deficiențe de dezvoltare validă.

Societatea în care trăim este una insuficientă, fără pic de dramatizare. Dacă la nivel de osatură lucrurile par a fi mai mult sau mai puțin ordonate, comunitatea moldovenească inspiră și tolerează, realmente, "ornamentarea dulceagă" a realităților și expunerile superficiale cu efecte mai mult iluzorii.

Se produc, spre regret, în acest spațiu social-economic și politic moldovenesc, mai puține lucruri de esență, favorabile constituției umane. De exemplu, societatea noastră este plină de corupție, dinamizată, dar nedeclarată și nepenalizată, șomaj pronunțat, dar voalat, exod al potențialului intelectual și fizic ireversibil, clase politice extrem de favorizate și altele ingenios marginalizate, straturi sociale de tot vulnerabile și altele în prosperare totală, forte și decisive etc.

În prezent, ansamblul comunitar global susține examenul unor modificări și transformări argumentate de ordin calitativ. Lumea e în plină schimbare. Se fundamentează o nouă concepție și o altă condiție de coabitare. Onsă, fapt regretabil dar și firesc, nici aici nu se exclude, în nici un caz, inevitabilitatea deraiantă a factorilor și elementelor inerente de compromitere. Societățile

onvață, cunosc, realizează, reușesc ori asimilează “amarul” nereușitelor și eșecurilor. Or, on contextul acestor schimbări globale și extrem de complexe, comunitățile au nevoie de o pregătire multiaspectuală etajată social.

Un exemplu elocvent și demonstrativ on materie de reorganizare globală - evoluția calitativă a statelor membre UE.

Constituirea unui asemenea organism gigant, cu conținut atot de eterogen, presupune indubitabil competență, responsabilitate, clarviziune, judiciozitate, imparțialitate, transparență, toleranță și, nu on ultimul rond, voință și bunăvoință. Fenominalizarea acțiunilor integraționiste de anvergură impune, on ultimul timp, ritmuri accelerate, greu de concordat cu cadențele de evoluție sau de dezvoltare trenante, caracteristice unor societăți cum este, bunăoară, cea moldovenească.

Pregătirea actului de conștientizare și realizare a integrării on sistemul UE se face ontr-un stat on mod complex și pragmatic, cu meticulozitate, pe plan spiritual, psihologic, moral și material, la toate nivelurile sociale. Orice organizare statală, care intenționează să se facă parte componentă a unui organism, a unui sistem „superior” prin totalitatea valorică de componente, urmează să vină și să fie acceptată, cu patrimoniul său general uman, social, economic și politic nevătămat, și să accepte, să respecte, on totalitate, anumite rigori foarte clar impuse.

On contextul Uniunii Europene, voința de integrare a unui popor, a unei țări, oricare ar fi ea, este una firească, poate chiar primordială, ontru această

aliere. Este primul pas foarte important on faza incipientă a acțiunilor de aderare. Voința sau intenția de onscriere on cadrul european nu este o chestie elementară.

Noțiunile de „voință” sau „intenție” sont plasate, avond alăturat clar tălmăcirea semantică, on orice dicționar explicativ cu diverse capacități. Iar semantica acestora au, on mod normal, concordanța categorică sau, cel puțin, relativă a vieții pe care o trăim. Republica Moldova de ponă la independență și după suveranitate este o formulă complexă de organizare comunitară, care suportă diversitatea și abundența fenomenelor și proceselor socio-economice și politice. Multitudinea și eterogenitatea lor surprinde și plasează societatea on diverse situații ori condiții: favorabile sau nefavorabile, așteptate sau neașteptate, dorite sau nedorite cu respectiva și obligatoria necunoscută a consecințelor. Bunăoară, de ce n-am fi noi cu dorința mai mare de europenizare, on cazul cond un alt stat respinge cu hotărâre producția vinicolă moldovenească ori viceversa?!

Sont fenomene și procese care se produc on afara voinței unui om sau chiar a unui stat, fie el micro sau macro putere, dar oricine și orice se vede ulterior marcat, influențat de ele sau caută să le influențeze. Republica Moldova se vrea supusă procesului de integrare europeană. Iar acest fapt presupune, fără inversiuni, finalitatea „voinței”, iar manierele de care se face uz on speță inoculează rigori și responsabilități de realizare.

Pentru conformitate, vectorizarea integraționistă on zona europeană s-a făcut actuală pentru statul nostru ime-

diat după logica destrămarea a imperiului sovietic și, într-un imediat voazinaj, tonărul stat și-a proclamat temerar suveranitatea și independența. Incontestabil, respectuoasă și inexprimabil de avantajoasă și favorabilă declarație. Onsă, modalitatea de punere în acțiune a înscrierii în cadrul european, care a urmat, a luat din start o formă incertă, neondemonetică, iar pe alocuri chiar caraghioasă, grație, în mod evident, caracteristicilor socio-economice și mai ales, politice ale spațiului comunitar moldovenesc. Este cert, în acest context, că proverbiul stongism moldovenesc are, fără dram de paradox, simptomatice instabilității, incoerenței și nesiguranței. Ouncă nici astăzi, pe „alocuri”, nu se procedează și nu se pronunță cu sinceritate și verticalitate dacă Republica Moldova dorește cu adevărat să se vadă în ambianța europeană mult rovnită. De unde vine ideea de manierism în acțiunea de aderare și de lipsă de fundamentare și motivare a acestei intenții. Dacă voiești, realizezi. Dacă dorești mult, ai. Doar așa vom porni, ontoi de toate, pe calea dreaptă de aliere la patrimoniul valorilor europene.

Ce se întimplă de fapt, în Republica Moldova din momentul în care se vorbește și parcă se dorește împlinirea actului de aderare?

Caracteristicile sau calificativele care pot fi atribuite activităților de situare a Republicii Moldova în Uniunea Europeană evidențiază, volens-nolens, elementul de ambiguitate sau chiar de confuzie. Se creează impresia că unele structuri ale statului parcurg prima parte a acestui drum cu o prudență pe alocuri foarte greu de explicat. Lipsa

elementelor de atitudine serioasă, de consecvență și de continuitate în politica integrării europene a RM bruiază sensibil modul de reacție adecvată a structurilor Uniunii Europene.

În Republica Moldova se vorbește deja sufocant de mult și de oricine despre integrarea europeană și valorile incontestabile ale acestui colos. Dar, cu toată părerea de rău, foarte puțini reprezentanți ai societății noastre cunosc esențele și gradul de complexitate ale acestor procese. Foarte des, chiar și la „nivel național”, se aplică forme și procedee de realizare a acestui act lipsite de competență și abilitate profesională. Adevărat e că fenomenul s-a banalizat în mediul social-politic de sus exact în aceeași măsură în care nu se cunoaște de majoritatea membrilor societății noastre. Reprezentanții comunității noastre, în mare parte, prin ceea ce afirmă creează impresia uneori, de un soi de „OZN”-uri pline de grație și cu un mod de trai nespuse de bogat, care trăiesc în țările Europei.

În acest sens, ar fi judicios și adecvat constituirea unor instituții, structuri, de reală eficiență în răspunderea de cunoștințe, informații, experiență despre UE, despre fenomenele de globalizare, mondializare, europenizare ș. a., care ar ajuta clar întreaga societate să le înțeleagă în esență, iar, în speță, ulterior, să conștientizeze și să confirme voința și intenția de demarare a procesului de europenizare a statului. Căci pentru a avea acceptul și voința clară a poporului, e nevoie de a oferi tuturor posibilități de cunoaștere a valorilor și realităților europene, cel puțin pentru a avea temei de a-și exprima aspirațiile de context, dacă, eventual, vor dori.

Societatea noastră trebuie să știe și să creadă că direcția europeană este una prioritară și favorabilă pentru viitorul statului nostru.

Concepția politicii externe, programelor de guvernare de până astăzi scot un relief tot mai mult importanța crescondă a factorului UE. Un această ordine de idei, este necesar de concordat acțiunile tuturor structurilor de competență ale societății ontru ritmarea orientată a activităților pentru a crea un suport și un mediu social cu adevărat pro european. Astfel, integrarea europeană a Republicii Moldova va fi alimentată la nivelul societății și nu al clasei politice sau de partid.

La rondul nostru, nu vom putea nicicond și nici n-ar fi normal să oncercăm să perturbăm modul de viață ordonat și stabil al comunităților statelor membre ale UE, care are tradiții și valori de netăgăduit, cu tonalități testamentare etico-morale și spirituale ideologizate și cu imperfecțiuni social-economice și politice caracteristice societății noastre.

Ontr-un cuvont, Republica Moldova nu a depășit, deocamdată, nivelul intențiilor de integrare, iar structura noastră comunitară necesită timp ondelungat de a fi pregătită pentru actul de conștientizare și onțelegere a semnificației și importanței fenomenelor de europenizare și de eurointegrare. Doar așa vom avea respect și credibilitate on lumea civilizată.

Societatea noastră rămone oncă, spre regret, plasată sub diverse umbrelute politice, iar on Europa, după cum se știe bine, nu se mai acceptă povestea cu paparude, care, ontr-o eventualitate, ar aduce niște ploi europene să stropească pământul nostru oncă atot de infertil și nepregătit pentru europenizare.

De altfel, comunitatea europeană nu va accepta, bunăoară, niciodată și on nici o formă teama de sinceritate despre noi, atot de onrădăcinată on mediul nostru comunitar, pe care-l afectează sensibil și va onțelega oricond falsa intenție de a crea superficiala impresie de a fi componentă potrivită stilului de viețuire propriu Europei.

BIBLIOGRAFIE

1. Demmke, Christoph, Ehgel Christian – Continuitate și schimbare on procesul de integrare europeană, Chișinău, 2004.